

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1975/57
Karar Sayısı : 1975/78
Karar Tarihi:3/4/1975

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN MAHKEME : İstanbul İkinci Ağır Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 15.5.1974 günlü; 1803 sayılı “Cumhuriyetin 50 nci Yılı Nedeniyle Bazı Suç ve Cezaların Affı Hakkında Kanun”un 2. maddesinin (A) ve (B) işaretli bentlerinin Anayasa’ya aykırı olduklarından iptalleri istemidir.

I- OLAY :

Zimmet suçundan sanık hakkında Türk Ceza Kanununun 202. maddesinin uygulanması istemiyle açılan kamu davasının görülmesi sırasında; Cumhuriyet Savcılığınca sanığın eylemi Türk Ceza Kanununun 203. maddesine uyduğundan, bu suç hakkında uygulanması gereken 1803 sayılı Af Kanununun 2. maddesinin (A) ve (B) bentlerinin, Anayasa’nın 92. maddesinin beşinci fıkrası ile saptanan yöntemlere uyulmadan yasalaştırıldığını ileri sürmüş, bu sav Mahkemece de ciddi görülerek iptalleri için, Anayasa’nın değişik 151. ve 22.4.1962 günlü, 44 sayılı Yasanın 27. maddeleri uyarınca Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmiştir.

II. İLK İNCELEME :

Anayasa Mahkemesi, İçtüzüğü’nün 15. maddesi uyarınca yaptığı ilk inceleme toplantısında, aşağıdaki sorunlar üzerinde durmuştur:

1- Anayasa Mahkemesinin itirazı incelemeye görevli ve yetkili olup olmadığı sorunu:

Suç ve Cezaların Affı hakkındaki yasama belgelerinin Anayasa’ya uygunluk denetimine bağlı olduğu daha önce Anayasa Mahkemesinin verdiği ve 21.1.1975 günlü, 15125 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 28.11.1974 günlü, Esas:1974/34, Karar: 1974/50 sayılı kararda gerekçeleriyle birlikte açıklanmış bulunduğundan, bunların burada yinelenmesine gerek kalmamıştır.

Şu duruma göre, bu işe bakmanın Anayasa Mahkemesinin görevi içinde bulunduğu açıktır.

Şahap Arıç ve Halit ZARBUN bu görüşe katılmamışlardır.

2- Anayasa’ya aykırılık itirazında bulunan Mahkemenin bu konudaki yetkisi ve incelemenin sınırlandırılması sorunları:

Esas Sayısı : 1975/57
Karar Sayısı : 1975/78

Anayasa'nın değişik 151. ve 22.4.1962 günlü, 44 sayılı Yasanın 27. maddeleri uyarınca, Mahkemenin itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurma yetkisi, davada uygulanacak kanun hükümleriyle sınırlandırılmıştır.

İtiraz yoluna başvuran mahkemenin elindeki davada uygulanması istenen Türk Ceza Kanununun 203. maddesi 1803 sayılı Kanunun itiraz konusu 2. maddesinin (A) bendinde yer almadığından, itirazın bu kurala yönelen bölümünün, Mahkemenin yetkisizliği yönünden reddine karar verilmelidir.

Sanık hakkında kamu davasında uygulanacak Türk Ceza Kanununun 203. maddesi 1803 sayılı Kanunun itiraz konusu yapılmış bulunan 2. maddesinin (B) bendinde sayılan yasa kuralları arasında yer aldığına göre, Anayasa Mahkemesi işin esasını, ancak (B) bendinin Türk Ceza Kanununun 203. maddesi ile sınırlı olarak inceleyebilir.

Nihat O.Akçakayalıoğlu, uygulanacak kanun hükmü olması nedeniyle esasın (B) bendinin tümü yönünden incelenmesi gerektiği düşüncesiyle bu görüşe katılmamıştır.

3-İtiraz konusu kuralın daha önce iptaline karar verilmiş olması:

İtirazın yöneldiği 1803 sayılı Kanunun 2. maddesinin (B) bendinin Türk Ceza Kanununun 203. maddesiyle sınırlı olarak iptaline 11.3.1975 gününde Esas: 1975/37, Karar: 1975/44 sayı ile karar verilmiş bulunduğundan bu konuda yeniden karar verilmesine yer kalmamıştır.

III-SONUÇ :

1- İşin incelemesinin Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkisi içinde bulunduğuna Şahap Arıç ve Halit ZARBUN'un karşıoylarıyla ve oyçokluğu ile;

2- 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Kanunun 2. Maddesinin (A) bendine yönelen itirazın Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddine oybirliğiyle;

3-Dosyanın eksiki bulunmadığı anlaşıldığından işin esasının bugün ve 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Kanunun 2. maddesinin (B) bendinin Türk Ceza Kanununun 203. maddesiyle sınırlı olarak incelenmesine Nihat O.Akçakayalıoğlu'nun incelemenin (B) bendinin tümü yönünden yapılması gerektiği yolundaki karşıoyu ve oyçokluğu ile,

4-15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Kanunun 2. maddesinin, bu işte itiraz konusu yapılan (B) bendindeki kuralın itiraz yoluyla gelen başka bir işte Anayasa Mahkemesince Anayasa'ya uygunluk denetiminden geçirilerek Türk Ceza Kanununun 203. maddesiyle sınırlı olarak iptaline 11.3.1975 gününde Esas:1975/37, Karar:1975/44 sayı ile karar verilmiş bulunduğundan bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına oybirliğiyle;

3.4.1975 gününde karar verildi.

Başkan

Başkanvekili

Üye

Kâni VRANA

Esas Sayısı : 1975/57
Karar Sayısı : 1975/78

Muhittin TAYLAN

Şahap ARIÇ

Karşı oy eklidir.

Üye

Ahmet AKAR

Üye

Halit ZARBUN

Üye

Ziya ÖNEL

Üye

Abdullah ÜNER

Üye

Ahmet KOÇAK

Üye

Muhittin GÜRÜN

Üye

Lütfi ÖMERBAŞ

Üye

Hasan GÜRSEL

Üye

Ahmet Salih ÇEBİ

Üye

Adil ESMER

Üye

Nihat
O.AKÇAKAYALIOĞLU

Üye

Ahmet H.BOYACIOĞLU

KARŞIOY YAZISI

Görev Sorunu :

1803 sayılı Af Kanunu ile ilgili itirazın incelenmesinin Anayasa Mahkemesi'nin görevi içinde bulunduğu hakkında oyçokluğu ile verilen karara, Anayasaya uygun görmediğimden, katılmıyorum.

Bu konudaki karşıoy gerekçelerim, 21.1.1975 günlü ve 15125 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, Anayasa Mahkemesinin 28.11.1974 günlü ve 1974/34-50 sayılı kararına ilişkin

Esas Sayısı : 1975/57
Karar Sayısı : 1975/78

karşıoy yazımın I nolu kısmında tafsilâtlı olarak yazdığım gerekçelerin, prensipleri itibariyle, aynı olduğundan, burada tekrarına gerek görülmemiştir.

Sözü geçen karşıoy yazımda açıklanan gerekçelerle, Anayasa Mahkemesinin, çoğunlukla verdiği görev konusu ile ilgili karara karşıyım.

Üye
Şahap ARIÇ

KARŞIOY YAZISI

21.1.1975 günlü ve 15125 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahkememizin 28.11.1974 günlü, 1974/34-50 sayılı kararına ilişkin karşıoy yazımda açıkladığım gerekçelerle, çoğunluğun görev ve yetkiye ilişkin bu kararındaki görüşlerine katılmıyorum.

Üye
Halit ZARBUN